

Obsah

1. Zdraví, zdravotní stav obyvatelstva	7
1.1 Definice zdraví	8
1.2 Hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva	8
1.3 Zdravotní stav obyvatelstva České republiky	9
1.3.1 Úmrtnost	9
1.3.2 Nemocnost	10
1.3.3 Mezinárodní srovnání ukazatelů zdraví a zdravotnictví	15
1.3.4 Náklady na zdravotní péči	15
2. Determinanty zdraví	16
2.1 Úvod	17
2.2 Hlavní skupiny determinant zdraví	17
2.3 Sociální podmínky	18
2.4 Ekonomická úroveň státu	19
2.5 Kouření	19
2.6 Životní prostředí	19
2.6.1 Pitná voda	20
2.6.2 Voda ke koupání	20
2.6.3 Ovzduší	21
2.6.4 Účinky nejčastějších škodlivin ve znečištěném ovzduší	21
2.6.5 Znečištění ovzduší v ČR	23
2.6.6 Pyly v ovzduší	23
2.7 Sluneční záření	23
2.8 Prostředí bytu	24
2.9 Výživa	25
2.10 Tělesná aktivita	26
2.11 Záření, radiace	26
2.11.1 Ionizující záření	26
2.11.2 Neionizující, radiofrekvenční záření	26
2.12 Hluk	27
3. Ochrana zdraví	28
3.1 Definice	29
3.2 Péče o životní a pracovní podmínky	29
3.2.1 Pitná voda	29
3.2.2 Koupaliště	29
3.2.3 Školy	29
3.2.4 Zotavovací akce	29
3.2.5 Vnitřní prostory	30
3.2.6 Provoz zdravotnických zařízení	30
3.2.7 Osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné	30

3.2.8	Provozování stravovacích zařízení	30
3.2.9	Předměty běžného užívání	31
3.2.10	Ochrana před hlukem, vibracemi a neionizujícím zářením	31
3.2.11	Ochrana zdraví při práci	32
3.2.12	Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami	32
3.3	Předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění	32
3.3.1	Očkování	32
3.3.2	Desinfekce, desinsekce, deratizace	33
3.3.3	Povinnosti při zjištění infekčního onemocnění	33
3.3.4	HIV/AIDS	34
3.4	Státní správa v ochraně veřejného zdraví (Hlava IV)	34
3.4.1	Orgány, které vykonávají státní dozor	34
3.4.2	Státní zdravotní ústav	35
3.4.3	Zdravotní ústavy	35
3.4.4	Další orgány v oblasti ochrany zdraví	36
4.	PREVENCE NEJČASTĚJŠÍCH NEINFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ	37
4.1	Úvod a definice	38
4.2	Nadváha a obezita	39
4.3	Hypertenze	40
4.4	Zvýšená hladina cholesterolu	42
4.5	Kardiovaskulární onemocnění	43
4.6	Diabetes	45
4.7	Osteoporóza	46
4.8	Deprese a úzkost	47
4.9	Nádorová onemocnění	48
4.9.1	Karcinom děložního čípku	49
4.9.2	Nádory kůže	50
4.9.3	Karcinom plic	51
4.9.4	Karcinom prostaty	51
4.9.5	Karcinom prsu	52
4.9.6	Karcinom tlustého střeva a rektu	53
4.9.7	Karcinom dutiny ústní	54
5.	PODPORA ZDRAVÍ, ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL	55
5.1	Úvod a definice	56
5.2	Kouření	56
5.3	Nedostatečná pohybová aktivita	58
5.4	Nevhodná výživa	59
5.5	Nadměrná konzumace alkoholu	62
5.6	Zneužívání drog	65
5.7	Nadměrný stres	67

6. OCHRANA A PODPORA ZDRAVÍ DĚTÍ A MLADISTVÝCH	70
6.1 Základní potřeby dětí	71
6.2 Hodnocení růstu a vývoje dětí a mladistvých	71
6.3 Výživa dětí a mládeže	75
6.4 Zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých	78
6.5 Syndrom zneužívaného a zanedbávaného dítěte (Sy Child Abuse and Neglect)	80
6.6 Násilí na dětech a úrazy dětí	81
6.7 Sociálně patologické chování dětí	82
6.8 Záměrné sebepoškozování dětí	83
7. Stáří a kvalita života	85
7.1 Definice	86
7.2 Koncept úspěšného stárnutí	86
7.2.1 Možnosti ovlivnění involuce: Co je to „normální stárnutí“?	86
7.2.2 Možnosti ovlivnění chorobných procesů	86
7.2.3 Zdravý životní styl	86
7.2.4 Dostatek pohybové aktivity	87
7.2.5 Psychická aktivita - Možnosti „kognitivního tréninku“	87
7.2.6 Aktivita sociální - sociální aktivity	88
7.2.7 Důležité jsou také hodnoty prožitkové a postoje	88
8. ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE A OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ	89
8.1 Poskytování zdravotní péče	90
8.1.1 Ústavní zákony	90
8.1.2 Mezinárodní smlouvy	90
8.1.3 Zákony	90
8.2 Ochrana veřejného zdraví	94
8.2.1 Ústavní zákony	94
8.2.2 Zákony	94
9. DOPORUČENÁ LITERATURA	98